

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa L. López, Bernagor)

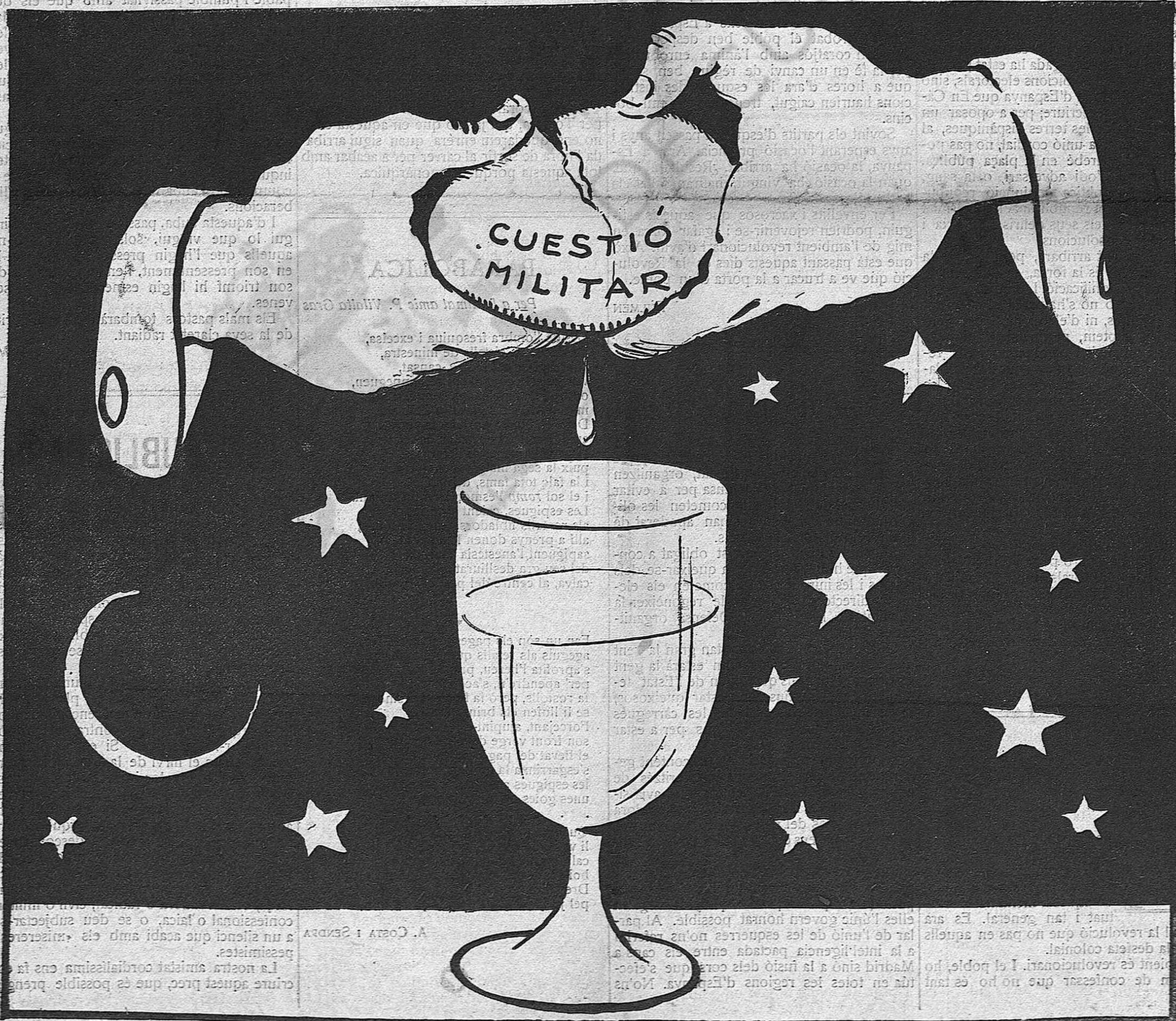
ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MÍD, NÚM. 20, BOTIGA

TELÉFONO 4415 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Tradicions de Sant Joan — L'ou de la revetlla

—Ai, ai, ail... Veiam, veiam què sortirà?...

Després

Fer una revolució no és, en la majoria dels casos, una cosa fàcil. Un motí, o uns motins, és una cosa que no costa gens de fer. Ni costa gens, ni produeix cap profit. Però, tot essent difícil d'organitzar avui la revolució, a Espanya, és possible i fins probable. Els cors republicans bateguen aquests dies amb un ritme d'esperança.

Tota sola, la Revolució va venint a Espanya. Si el curs dels aconteixements no és torça, el poble la tindrà aviat a l'abast de la mà. Ne tindrà prou amb allargar el braç i agafar l'espasa refulgent i victoriosa.

Però la realitat posa una condició ineludible al triomf de la Revolució. I és que a l'endemà de la Revolució, un poder fort, just i viable pugui ésser instaurat. El més gros perill de fracàs no està en els dies de la Revolució, sinó en els dies que vinguin després de la Revolució. Si els homes que la dirigeixen saben, des d'ara, preparar aqueix després, les probabilitats d'èxit augmentaran d'una manera extraordinària.

Fraternitat republicana

INSCRIVIM an aquesta nota, plens de fervor, aquestes paraules que en un altre temps tingueren un regust de gròtesc jacobinisme. Ara hi ha en elles una ebullició d'esperança que les omple d'una nova eficàcia. Són com aquelles gastades paraules passionals tingudes per buides o ridícules, mentre no les recull la passió nostra. Així aquestes «fraternitat republicana», que abans recollien la nostra burla, i que avui esclaten evangèliques.

Però aquesta fraternitat encara no ha nascut, espontàniament, en les ànimes. La unió és una fórmula, una acció produïda per un enraonament, i la fraternitat és un sentiment. Però la unió aquesta vegada ha estat pactada a Madrid, no per a ambicions electorals, sinó per a aturar l'història d'Espanya que En Cànovas comença a escriure; per a oposar un nom, qualsevol de les terres hispàniques, al de Sagunto. És una unió cordial, no pas política. S'ha fet gairebé en la plaça pública. Quan el perill, l'odi adversari, o la sang, transformin la política conjunció republicana en germandat republicana, la fraternitat sorgirà amb tots els seus deliris de marxa i totes les seves absolucions.

Aquest moment arribarà, perquè aquesta vegada l'unio no és la força, és a dir, no té l'antiga vulgar significació. L'unio se fa per a la força. Per això no s'ha parlat ni de comitès, ni de juntes, ni d'eleccions, i per això nosaltres l'acceptem, perquè si no tingués aquesta espontaneïtat revolucionària, la rebutjaríem, perquè en totes aquestes solidaritats pateixen la puresa de les idees i les virtuts calvinianes que foren tradició republicana. Se pot marxar plegats, sense una coincidència ideològica. Jo, nacionalista català, republicà català, puc avançar junt amb un unitari, amb un republicà espanyol, perquè la República espanyola representa una fórmula de lliure convivència i la suprema convivència si estableix la constitució federal.

Nosaltres no pertencem a cap partit i acceptem la unió, però per a la força, unió sense contactes electorals, unió d'humilitat i amb fe de catacumba. Una sola finalitat: la República, i una sola acció, l'abnegada que no's detura ni davant de la barricada de Delescluze, ni davant de la tapia dels federals.

PARADOX

L'ambient revolucionari

A ha actualment a Espanya un gran ambient revolucionari. Mai, de molts anys ençà, no hi havia hagut un ambient de aquesta mena tan accentuat i tan general. És ara més fàcil la revolució que no pas en aquells dies de la desfeta colonial.

L'ambient és revolucionari. I el poble, ho és? Hem de confessar que no ho és tant

com l'ambient que el rodeja. El posít del desengany i l'encorvament del pessimisme, fan que una gran part del poble quaiti amb escepticisme i amb passivitat els esdeveniments actuals.

Creiem, però, que si aquest ambient no desapareix—i és possible que no desapareixi—aqueixa part del poble avui esceptica i passiva sentirà renàixer la fe i els entusiasmes. Sota la cendra, el foc colgat no és apagat encara. El vent de la revolució el pot encendre novament. I el pot encendre, més que en lloc, a la nostra Catalunya.

En molts casos, veiem que són els revolucionaris els qui han de crear l'ambient revolucionari: En l'hora actual, a Espanya succeeix el revés. És l'ambient el qui està burxant i desvetllant als revolucionaris.

Si els darrers fets succeïts a Espanya haguessin trobat el poble ben despert, ben viu, ben coratjós amb l'ànima enrobustida per la fe en un canvi de règim, ben segur que a hores d'ara les esquerdes institucionals haurien caigut, trencades en mil bocins.

Sovint els partits d'esquerra passen anys i anys esperant l'ocasió propícia. Ara, a Espanya, la ocasió ha arribat. Resultarà que, quan la ocasió ha vingut, hauran faltat els partits d'esquerra?

Per envellits i xacrosos que aquests estiguin, podrien rejuvenir-se i agafar força en mig de l'ambient revolucionari d'avui. Això que està passant aquests dies és la Revolució que ve a trucar a la porta d'un poble.

FULMEN

Tot-hom a punt

ES funcionaris de tota mena, que depenen de l'Estat, organitzen Juntes de Defensa per a evitar els abusos que amb ells cometien les oligarquies que a Espanya s'han apoderat de la direcció de tots els serveis.

El propi Govern s'ha vist obligat a confessar que hi havia raó per a queixar-se dels abusos i les injustícies que cometien els elements directors i ha tingut de regoneixer la legalitat de les Juntes de Defensa organitzades pels elements dirigits.

Quan sent un malestar tan gran la gent que cobra, figureu-vos com estarà la gent que paga. Quan els que viuen de l'Estat tenen tan greus motius per a estar queixosos, segurament els que sostenen les càrregues de l'Estat tenen raó de sobres per a estar desesperats.

I, efectivament, existeix un descontent general que no seria estrany s'exterioritzés de una manera violent. Mai com avui havia sigut tan possible una revolució regeneradora que traïent-nos del nivell inferior a Turquia en que geiem ens col·loqués en un nivell superior a Rússia.

Les esquerres ho han entès així i s'apressuren a constituir-se en un bloc ben compacte per a que l'opinió espanyola vegi en elles l'únic govern honorat possible. Al parlar de l'unio de les esquerres no'ns referim a la intel·ligència pactada entre els caps a Madrid sinó a la fusió dels cors que s'efectua en totes les regions d'Espanya. No'ns

inspiren tanta confiança els cap-devaners que obren impulsats per les seves convencions com les multituds que's mouen inspirades per un pur amor a l'ideal.

L'afany de renovació que senten totes les classes socials; l'esperit unànim de protesta que s'ha despertat contra les concupiscències de les pandilles que per torn ens exploren; el poc seny dels elements directors que s'aferren a les velles costums; l'influència de la transformació social que s'està operant a Europa, són símptomes esperançadors de que Espanya no voldrà quedar-se enrera en aquest moviment redemptor i el poble es decidirà a fer la sanítosa neteja que necessita la corrompuda atmosfera d'aquest règim.

L'esforç de tots ha de lograr-ho. Que's prepari cada hù a no plànyer el seu.

JEPH DE JESPU

Un article d'En Marcelí Domingo

DI MÈCRES, nostre estimat confrare La Lucha, publicà un valent, hermós i vibrant article d'En Marcelí Domingo titulat Soldados: que encengué els cors de la gent que adormida i desenganyada ja no creia en els homes ni en les coses.

Aquella proclama ensenyant als soldats el camí a seguir en la revolució que's prepara, sigué llegit i comentat en carrers, casinos, quarts i en tot lloc on s'hi reunien més de quatre persones.

Veritablement feia falta que sortís un diputat amb ..... suficients per a dir veritats sense embuts i demostrar que encara queda una guspira d'esperança per a aquesta pobre Espanya.

Nostra coral felicitació al valent diputat per Tortosa, qui ja sab que en aquesta casa, no ens quedarem enrera quan sigui arribada l'hora de sortir al carrer per a acabar amb tota aquesta porqueria monàrquica.

PARABÓLICA

Per a l'estimat amic P. Vilalta Gras

Des de l'ombra fresquiua i excelsa, on s'acotxen cistells de minestra, l'hereuet de càl Nofre, cansat, veu les falç com al sol rellampeguen, ou les falç enfeïnades com serren, mira a rens les gavelles de blat. De la Pobla ha portat a la vinya, en dues olles ben grans de terra, l'escudella pagesa i l'entrant; puix la sega malgasta energies i la falç tota fams, debilita, i el sol romp l'esmorzà en un instant. Les espigues, caient a miriades als rostolls fibladors, tenen basques; allí a prenys donen l'ànima al sol, sapiguent l'anestèsia daurada del seu gra deslliurat a l'era ample, calva, al centre del prat camperol.

Fan un són els pagesos per postres, ageguts als retalls que fa l'ombra; s'aprofita l'hereu, pren la falç, per' apendre'n, s'acota, fa rostolls, però la falç se li esmoça se li llufen els brins cereals. Forçant, ajupint-se, torçant-se, son front verge degota llurs saves, el llevat del pagès prop-vinet; s'egarrinxa la mà qui endogala les espigues agòniques, saltan unes gotes de foc virulent.

Quan son pare vegé la ferida, li va dir: —En el juny d'aqueix viure cal segar, i fer sang, i morir, boi sembrant als rostolls amb mà ardida Dreis humans, Llibertat i Justícia pel juny pròdig que està per venir.

A. COSTA I SENDRA

Inquietuts

LELUIA!

Per una vegada, podem dir que hi ha hagut qui, sentint i vivint i compulsant les palpitations del moment i donant-se compte de les santes i lliberadores inquietuts que poden despertar-se arrencant dels fets que darrerament s'han produït, ha cridat en la ressonància civil de la plaça civil la paraula de la renovació.

Quan tots callaven, quan ningú recollia per a les altes i nobles finalitats la revoltada finalitat del moment, quan arreu semblava que volia apaivegar-se la ja manifesta ansia de renovació, una veu clara, ferma i robusta una veu que ha dit el credo de les esquerres que aquestes callaven, s'ha aixecat donant— a les actuacions republicanes, a les actuacions lliberadores una orientació precisa i neta.

Si els nostres diputats, si la representació parlamentària de les esquerres s'haguessin aconduït com aquest model que és En Marcelí Domingo—a qui ens venim referint, a ben segur que aquesta fonda i palpitant vitalitat que ha esqueixat un moment la quietut de les aigües del llac hauria esdevingut corrent vivificadora i profitosa que els camps hauria fet fecunds.

Ell mereix, doncs, els aplaudiments i la aprovació entusiastes dels qui de bona fe perseguim la consecució de les reivindicacions socials i el triomf d'una política neta i esquerrana i francament avençada.

A l'ensempe devem doldre'ns de la culpable i punible passivitat amb que els demés representants de l'esquerra al Parlament, divorciats o allunyats de les veritables aspiracions populars, al marge de les seves manifestacions conscients, han assistit a les incidències d'aquests darrers dies en les que no hauran sapigut deixar ni petjada ni rastre de la seva actuació.

De les inquietuts presents no han volgut recollir-ne l'íntim sentit ni sa vera eficàcia. Però d'ells serà el càstic, perquè d'aquestes inquietuts ne surt, quan se saben viure i comprendre, l'aua nova de les supremes lliberacions.

I d'aquesta auba, passi lo que passi, vingui lo que vingui, sols podran fruir-ne aquells que l'hagin presentida, adorant-la en son presentiment, i en la resplendor de son triomf hi hagin esmersat sang de ses venes.

Els mals pastors tombaràn el cap, ferits de la seva claretat radiant.

M.

“LA PUBLICIDAD”

QUAN totes les fulles republicanes comencen a tocar a sometent, aquest vell diari que arrocega mitja història del republicanisme català, s'entreté amb la publicació d'articles plens de mofa per a els que creuen en una pròxima renovació espanyola, conseguida per la força, si no es produeix espontàniament. Davant de les esperances republicanes, deixa caure cotidianament l'àcid del seu pessimisme burgès.

Aquesta conducta resulta d'una extraordinària incongruència. Si es plany de la manca d'energies i de coherència espanyoles perquè tira al blanc contra tot propòsit de fer-les efectives? Si els republicans constitueixen el mirvi de la francofilia perquè treure'ls-hi valor i rodejar-los de desconfiança i acusar-los d'ineficàcia? Si la república aconseguiria una més franca i forta aproximació amb els aliats, perquè sembra de rezels, negacions, burles i desconfiances el seu adveniment? Per una humorada? Els temps no estan per dilettantismes de política casolana. O se representa o se fa efectiva una força, conservadora o radical, civil o militar, confessional o laica, o se deu subjectar-se a un silenci que acabi amb els «misereres» pessimistes.

La nostra amistat cordialíssima ens fa escriure aquest prec, que és possible prengui

altres formes en altres periòdics republicans. Comprehent que quan el poble se remou neguitós presentint diades decisives i en la mateixa *Publicidad*, lo que en ella té un valor ferm i públic, l'Unamuno, l'Alomar, l'Araquistain, encoratgen la fè popular, no resulta molt airós ni molt prudent, entretenir-se en repetir les divagacions dels culs de café que no creuen en res.

EL ROSARI

Les runes d'un castell coronen la muntanya, ses torres, fins apar que's besen amb el cel; és ara un monastir de grassos religiosos que mengem esperant son celestial anhel.

Son dotze els missioners, dels dotze cap de regateja la joia en aquell monastir; [magre rondinen tots plegats per a passar'n més via; rosari especial, per grans té gots de vi.

Retiren aviat; quan les ombres s'escampen tot calla, tot-hom dorm en el diví castell; tan sols de tant en tant se sent sobre les runes l'acompassat aleig d'algun frèstec ocell.

En sent a mitja nit llunyanes batallades les hores van marcant trista i mandrosament, dels murs del sant castell ne surt una negra que prompte devallant va misteriosament. [ombra

A terra que ha arribat vaga entorn sa mirada, posa mà a son punyal i se'n va decidit; més encobert que abans, entre'ls plects de sa i l'engoleixen prest les ombres de la nit. [capa,

Un frèvol cameri ple d'il·lusions i randes i una amorosa amant reb a nostre embocat; ell li parla d'amor amb foc a la mirada i ella li dona amor i son honor preuat.

El seu pare apareix al portal de la cambra torbant el dolç encis que'l mata; pobre vell! brilla prompte un punyal i fins al puny se, clava i se'n va el cavaller amb pas ferm al castell.

L'endemà al dematí els grassos religiosos branden les campanes del cèlic monastir i mengem esperant un mort que vé del poble i resen fent servir de grans els gots de vi.

RAMÓN ALSINA MARRAS

A B C revolucionario

EN *El Diluvio* se publicó, hace algunos años, un artículo de don Nicolás Estévanez, titulado «Pensamientos inactuales». Aquellos pensamientos han perdido su inactualidad, y resultan hoy interesantísimos. Por esto, exhumamos esa olvidada página, y la trasladamos casi totalmente aquí.

Lector, lee y medita. Lector, apréndete esta cartilla de memoria.

Las revoluciones, al menos las dignas de tal nombre, las hace el pueblo.

Un partido político no ha hecho jamás una revolución. A lo sumo, iniciarla.

Partidos que se tienen por revolucionarios suelen decir que no se mueven por carecer de armas y de municiones.

Puede ser que carezca de armas un partido; el pueblo, nunca.

En toda ciudad grande hay siempre más armas de combate, que combatientes posibles.

En las guerras civiles y en las revoluciones, el mejor armamento no es el más perfeccionado ni el de más universal nombradía sino el de menos peso.

En todo campo de batalla, poblado o despoblado, hay unas cuantas posiciones decisivas; la victoria es del primero de los beligerantes que las ocupa sólidamente.

La fuerza que entra en batalla sin reservas siempre es vencida. En la guerra campal, los ejércitos las establecen a retaguardia de su

centro o de sus alas; en la lucha de calles, el pueblo debe situarlas en el subsuelo. ¿Qué ciudad no tiene catacumbas, alcantarillas o siquiera sótanos?

En las antiguas revoluciones el triunfo era de los bravos; en las modernas, de los fuertes, de los astutos, de los previsores; en las venideras, seguramente será de los electricistas.

Estudiad, jóvenes, las mil aplicaciones de la electricidad.

Cuando un partido consigue la victoria por la violencia, más que a su fuerza, la debe a la flaqueza del contrario. Lanzarse, pues, al arroyo sin calcular esto, es locura.

Es cuando se trata de un partido, no cuando se trata de un pueblo. Un pueblo puede atreverse a todo. No hay ejércitos que basten para vencer a un pueblo.

Una agresión a palos y pedradas es rechazada a veces con fusiles y cañones. Por eso es lícito responder a los disparos de fusil y de cañón con todos los inventos, con todos los ingenios, con todos los explosivos presentes y futuros.

No hay que darle vueltas. En una ciudad y con armas desiguales, desde donde mejor se pelea es desde los balcones y desde los terrados. No hay artillería ni artilleros que resistan una buena bacinada de lo que sea en la cara.

Que los viejos són inútiles para guerrear lo sabe todo el mundo; pero pocos saben el porqué.

Es que les pesan las piernas, por lo cual no corren. ¡Correr!... A esto se reducen las guerras irregulares.

Véase la historia. Toda sublevación que se ha iniciado de noche, ha sido fácilmente sofocada; las que han triunfado, así en España como en el extranjero, han sido siempre diurnas.

V se comprende bien. Una sublevación en pleno día puede sorprender a las autori-

dades; en la callada noche, la policía más torpe advierte preparativos. De día se produce indefectiblemente confusión y pánico; de noche el enemigo tiene las calles libres para maniobrar. Y por último, los ciudadanos que han de auxiliar una sublevación, abandonan más fácilmente, si es de día, la oficina, el taller o la taberna, que si es de noche la mujercita y la cama.

Conviene que el caudillo popular, en un día de revolución, entienda poco o no entienda nada de milicia, porque si es militar verá enseguida muchas deficiencias, echará de menos varias cosas y vacilará. Un hombre civil, desconocedor del arte de la guerra, tendrá la osadía de la ignorancia. Es el caso de cierta amputación que fué necesario hacer por un accidente en una cacería: un doctor allí presente no pudo practicarla, porque se carecía de instrumentos, de aparatos profesionales, de desinfectantes y hasta de agua pura; y un campesino lo ejecutó felizmente con su cuchillo de monte.

Al primer amago de motín acostumbran los gobiernos enarenar las calles. No está mal discurrido cuando se trata de algún motinito callejero. En un día de verdadera revolución toda la arena del gobierno será poca para dar gusto a los revolucionarios, y estos harán bien en agregar la suya, elaborada según cierta receta que les ofrece de mil amores el que suscribe.

Iniciada una revolución, el pueblo no debe consentir que se cierren los zaguanes. Es cuestión de humanidad: cada patio debe ser una Casa de Socorro.

A puerta cerrada, hachazo limpio.

No niego que en día de revolución necesitan las fuerzas populares fusiles y cartuchos, pistolas y pólvora con humo; pero lo indispensable es disponer de picos, palas, azadones, hachas, clavos y martillos.

Las cuerdas de cáñamo serán muy útiles. Sirven, entre otras cosas, para colgar y para descolgarse.

Se dice que las barricadas han llegado a ser inútiles; no fueron nunca de mucha uti-

lidad, pero lo más desastroso es obstinarse en defenderlas. No son para defendidas, sino para incendiadas.

El verdadero objeto de una barricada es atraer al enemigo a determinado punto para alejarlo de otro.

Las mejores barricadas son las de papel, singularmente las que se construyen con muchas resmas de papel de barba, de papel de estraza y hasta de papel sellado.

Però las futuras barricadas serán aéreas y eléctricas.

¿Las veremos nosotros? ¡Chi lo sa!

Por la copia y la refundición,

ANGEL SAMBLANCAT

El Crist que parla

EL poble que no és meu hi havia un rectoret molt aixerit que va trobar la manera de fer els diners a cabacos, abusant de l'excelsiva credulitat dels feligresos de la parroquia.

Un dia determinat de l'any cridava a un pagès de la seva confiança, un pagès que duia una barba molt semblant a la del Crist de la seva església, el despullava, li col·locava una tovallola a la cintura i desclavant l'imatge de la creu, que era a l'altar major, hi feia posar an ell.

La broma s'allargava dugues o tres hores, durant les quals la nau de l'església restava en una total penombra.

Els feligresos anaven entrant, d'un a un, s'agenollaven al peu de l'altar, l'encaven la almoïna a la safata, i demanaven tres coses al Senyor:

—Vull això!

—Vull allò altre!

—Vull lo de més enllà.

Aleshores afegien la pregunta de reglament:

—M'ho concediràs, oh, Déu Nostre Senyor Tot-poderós?

I el Crist, contestava amb veu d'aiguar-

— Si promets fer bondat, vaja passa!... Però enrecorde't que «a la segona catxamonal!»

dent «sí» o «no», segons informes que pre-
viament el pagès havia rebut del senyor rec-
tor, informes que s'inspiraven sempre en la
bona o mala conducta cristiana dels pregun-
tadors.

—Miracle!... Miracle!...—anaven dient els
feligresos al sortir.—El Crist m'ha parlat.

—Què us ha dit?... que «sí» o que «no»?

I en els rostres de tots ells es pintava la
alegria o la tristesa, segons havia sigut la
resposta del crucificat a les preguntes que li
acabaven de fer i que sempre eren sobre
assumptes de caràcter privat, desitjos de
posseir una bona felicitat en aquesta vida i
en l'altra, esperances de recuperar la per-
duda salut, vots per a fer un bon casament,
etcètera.

Un d'aqueixos dies *miraculosos* en que el
famós Crist parlava, s'apropà un pagès que
es deia Marranxa a l'altar major.

S'agenollà com els altres feligresos i
digué:

—Senyor!... Senyor!... Haig de comprar
un tocino i no tinc cap diner. En comptes
de demanar-te tres coses, no te'n demanaré
sinó una, però te la demanaré tres vegades
per a que aixís t'hi fixis bé.

«Voldria que'm fessis guanyar deu duros!»
«Voldria que'm fessis guanyar deu duros!»
«Voldria que'm fessis guanyar deu duros!!!»

«M'ho concediràs, oh Déu Nostre Senyor
Tot-poderós?»

El Crist respongué:

—M...! Jo per a guanyar tres peles, m'haig
d'estar dues hores clavat en creu!...

ADELÍ

EPÍLEG TRIST

El jutge arriba; es treu la llapidera,
amb calma l'ençoliva, tus, i apunta;
«Embarg; valor de (tant) cédula i munta.
Objectes; un sant Jordi; una pastera;
un cove de rentà; una calaixera;
llum; pisa (varies peces) tota junta...
i,—Es veu que estan a l'última pregunta—
es diu entre ell, i posa: una panera».
Silenci hi ha en la cambra. Allà a la vora,
mig-nua, en un recó, una dona plora
i parla (lo que diu no's pot entendre).
El jutge se la mira amb ulls de ràbia.
(L'ocell filosofant dins de la gabià.)
—I diuen que hi ha Déu?... deixem encendre!

JOAQUIM MALLEU

Sonata LXXXI

o trobeu que en l'aire se
mastega alguna cosa; quel-
com que no s'esbargi amb
la pluja del dimars ni la trol-
nada del dimèrcres?

Jo sí; En Dato prou va dient que hi ha
tranquil·litat, En Dato que de Catalunya no
en sab més sinó que a Barcelona tiren pe-
dres, a Manresa oús podrits, i que a Terras-
sa, Sabadell i Reus xiulen; desconeix també
els nostres proverbis. Nosaltres que cristia-
nament educats retornem sempre bé per
mal, n'hi recordarem un. Escolti:

No't fuis d'aigua que no corri,
de pedra rodona,
ni de gat que no mioli.

Tranquil·litat eh? Perfectament. Per mí i
per tots vosaltres, que s'hi posi cada vega-
da més, de tranquil, i si s'ageu i s'adorm mil-
lor que millor. Ell no sab que en castella
també diuen:

Este gallo que no canta,
algo tiene en la garganta.

Ell, per no saber res, ignora la falla aque-
lla del minyó imprudent que s'adormia en
el brocal d'un pou.

En fi, com ja hem dit, millor.

A qui m'agradaria veure fent de ministre
és al Primo de Rivera. Mireu que un pobre
vellet que segurament ja no pot ni aguntar
el pes de les condecoracions, dels bordats de
la casaca, de les bandes de diferents mèrits,
ni del casc, que no pot aguntar segura-
ment ni els pets, regint l'exèrcit en aquestes

circumstancies. La sort és que hi ha tranqui-
litat i bons aliments a repartir.

Per qui m'agrada que hagin fet ministre
an aquest avi, és per En Weyler. La rabia
que deu tenir!... Això sí que'm fa riure.

Ja heu llegit l'article d'En Marcelino?
Teniu, aneu-lo a llegir amagats, perquè
aquets borinots de la policia vos el pendrien.
Ah! D'això se'n diu posar els dallonses so-
bre la taula. Amb uns quants homes com
aquest pot-ser sí que la veuríem aviat la Re-
pública.

Què vos sembla de l'homenatge an En
Mir i Rosell?... no'l coneixeu? Jo tampoc.

Apa, bevem i anem-se'n...

—Sí, au! anem-se'n.

Que perquè? Perquè aquell que s'ha asse-
gut a la taula del costat és un confident i no
vui que senti les nostres pocalotes.

MRITZ XXXIII

En Martí i Julià

ACABA de morir en nostra ciutat En
Doménc Martí i Julià. Com a met-
ge frenòpata era conegudíssim,
però molt més ho era per sa actuació polí-
tica. El doctor Martí i Julià, descendent d'una
família de federals, s'enamorà de Catalunya
i fou un dels més entusiastes nacionalistes
de nostra terra.

Mai en sa vida acceptà cap càrrec públic,
amb tot i haver-se-li ofert una acta de dipu-
tat quan la Solidaritat. Després de la escisió
de l'«Unió Catalana» fou president molts
anys d'aquesta entitat tractant de maridar
les idees nacionalistes per ell tan cares amb
les socialistes que no aimava menys.

No reixí, en son noble propòsit, que
s'ovira avui, serà el final de la guerra euro-
pea, i desencantat se retirà a casa seva on
crudel malaltia l'ha atuit.

Recordem-nos tots els catalans de qui
amb tan bona fe i tan altruisme, lluità tota
sa vida per la Patria i per la Llibertat.

Que nostra terra per ell tant estimada
l'acolleixi amorosament. I sobre sa tomba
cridem tots un: visca Catalunya! que segu-
rament el farà extremir sino el fa ressucitar.

Capitol nou mil cent trentavuit de l'història d'Espanya

Ai ail... ¿D'on surt aquell fum
que allà al darrera s'enlaira?
No'l veieu?... Un fum estrany;
com si's cremés una casa,
o pot-ser dugues, o tres,
o quatre. I com va escampant-se!...
Sí, sí; és un foc de debò...
Repareu; les flamarades
ja comencen a brillar,
rompen del fum la pantalla.
Depressa!... Toqueu el pito,
escampeu el crit d'alarma;
telefoneu als bombers
i feu-los saber que's tracta
d'un incendi colossal
que, per lo que's veu, ja agafa
no quatre cases o cinc,
sinó quatre o cinc mansanes.
I que no perdin el temps,
que, si no s'hi donen ansia,
qui sab lo que passará
amb l'empenta formidable
que l'incendi va adquirint.

El mal és que la distancia
no permet veure ben bé
el lloc just de la catástrofe.
¿On deuré haver començat?
¿En una de les grans fàbriques
que hi ha per aquell cantó?
¿En el vapor de la llana?
¿En els magatzems de fusta?
¿En els dipòsits de nafta?...
¿I com creix, filllets de Déu!...
Ja quasi pot afirmar-se
que les pèrdues seran grosses,
i pot-ser hi haurà desgracies.
Però... aquets bombers ¿què fan?
¿D'on l'han tret tanta calma?
Dada l'extensió del foc,
¿no comprenen que si tarden,
quan ells arribin allí,
ja no quedará ni rastre

d'aquell barri?... Apa, bombers!...
Mireu que les circumstancies
reclamen activitat!...
En marxa, minyons, en marxa...
Penseu que l'honor del còs
està pendent a hores d'ara
d'aquest incendi!... Correu,
reis del foc, bruijots de l'aigua!

Però... ¿què és això?... Muntat
en una «moto» ultra-ràpida,
vé d'allí un embaixador
que sembla portar l'encàrrec
de posar-nos al corrent
dels fets. Bonica pensada!
Ara, per fi, ho sabrem tot,
¡Feu rotlló i a escolta el drama...
Drama heu dit?... Quan l'home sent
les preguntes enigmàtiques
que «sobre el foc» se li fan,
deixa escapà una rialla...
i en dos paraules ens treu
tota l'angunia de l'ànima.
¡Sí que és bona, com hi ha món!...
Veritablement, té gracia!...

Nada! Criden als bombers
amb un toc de contramarxa;
que se'n tornin cap aquí
sossegats i amb santa calma
i desin al magatzem
totes les bombes i escales
que se'n havien endut
per apagà el foc de marres.
La cosa no ha sigut res:
total, una trista màrrega,
que han encès, sense pensar,
quatre bailets que jogaven.

C. GUMÀ

La revetlla

EN Martinet, després de con-
templar des de el balcó el
foc dels nois del carrer, se
posa el coll, se fa cuidado-
sament el llaç de la corbata
i se disposa a sortir. La seva mare li pre-
gunta:

—On vas aquesta nit?... Tardaràs gaire a
tornar?

Ell defuig respondre clarament a les de-
mandes i amb un ràpid «Passi-ho bé» s'es-
capa escales avall. I tal si ho sab on va! No'n
fa pocs de dies que amb En Miquel i En
Pepito han decidit el programa magnè
d'aquesta sospirada revetlla. Que quan tor-
narà? De dia; no sab fixament l'hora, però
serà de dia. En una nit com aquesta no's
pot anar a dormir fins que el sol sigui ben
alt i les porteres obrin les escaletes.

An En Martinet el cor li salta de content
i els ulls li riuen; camina amb passos vius i
amb una cançó als llavis. En la nit calurosa
i estrellada, la gent anima els carrers i om-
pla els tramvies, les parades de coques fan
un bon negoci i els cafès se veuen ocupats
per un públic nombros. A Canaletes troba
els companys. Encaixades, copets a l'espat-
lla, rialles i xistus dolents. I el tramvia els
porta al lloc de la gresca.

El carrer està guarnit amb banderes i
serrell i cadeneta de paper, i el tot il·luminat
«a la veneciana». Però com que aquesta il-
luminació era escassa, el barber, el fuster
i la planxadora han tret a l'exterior tres po-
tents llums d'acetilè. Junts a la taverna, on
brillen dos focs elèctrics; s'hi aixeca un ca-
dafalc damunt del qual vuit o nou músics
afinen tot lo possible els instruments abo-
nyegats. Els tres companys són molt ama-
blement rebuts: L'Amparo del «Tupinamba»
i les germanes Matilde i Mercedes del
«Siglo», els acullen amb grans demostra-
cions d'alegria; les mares els saluden quasi
amb respecte i la Junta organitzadora els
reb amb satisfacció, perquè està convençuda
que tres joves com aquells fan lluir la festa.

La murga engega un conegut *fox-trot* i co-
mença el ball. El só de metall de la flamant
orquestra aixorda, i en l'empedrat del carrer
hi fa de mal ballar. Però les parelles no se'n
adonen i van giravoltant i fent passos endi-
vant i endarrera amb totes les filigranes pro-
pies de tal dança i encomenant l'alegria a
molts dels concurrents. Fins el senyor Pepet,
l'adroguer, amb els seus centenar de quilos,
hi cargola una americana amb la dona del
taverner. Aquest s'els mira, riu, i s'afanya a
despatxar horxates i gaseoses i cerveses... I
es descansa i es torna a ballar. Després men-
gen coca i es torna a ballar, se beu una altre

horxata i es dança de nou... Les camises
dels balladors devenen xopes de suor i els
colls suara tan ben planxats, s'han convertit
en un acordeó de tan rugosos. L'animació
decau i els llums s'esmortueixen. Els músics
s'emmandreixen i els dançaires estan cansats;
les velles s'adormen i els homes comencen
a desar les cadires. L'Amparo, la Mercedes
i la Matilde, formen grup apart amb els seus
novios distingits. Xiuxiuegen, riuen i les mans
estàn inquietes. Se senten unes veus baixes:
—«Estigues quiet!... M'enganyes... Un pe-
tonet donal!...»

Són més de les dues. El taverner tanca,
els músics plèguen i les mares decideixen
anar al llit. Despedida tendra i llarga, i els
joves se separen amb recança. A poc a poc,
intimament satisfets de les seves conquestes,
els tres amics se dirigeixen cap al centre de
la ciutat, fent comentaris a lo succeït i acor-
dant per unanimitat acabar la revetlla en la
Barceloneta.

Encara és negra nit quan se figuren en una
de les populars pudes-menjadors del Passeig
Nacional. Aquest va plè de gom a gom. So-
rolls de guitarra, sons de piano de maneta,
cants *hondos* andalusos i cançons obscenes
en totes les llengües. Es balla, se baladreja,
se renega, se toca i s'espenteja. De les múl-
tiples parades de musclos, churros, bunyols
i altres requisits, venen les més encontrades
sentors. Per centèsima volta uns ceguets
entonen amb veu rogallosa «l'agua que no
has de bebert» o la «Mimosa, mimosa». En
Martinet i els seus amics mengen peix i carn
i beuen xampany, i ells que havien quedat
quelcom mústecs, s'animen per graus i en-
raonen alegrement.

Un airet fresc asserena les testes quelcom
carregades i una petita claror s'ovira entre
les persianes del menjador. Aviat se veu el
Montjuic retallant-se per obscur sobre el cel
que pal·lideja. Els tres companys paguen i
surten. El dia arriba amb tota la seva pompa
i el sol que comença a sortir, rutilant, enllà
de la mar, nacara bellament l'aigua irridada,
on banyen llurs cossos acalorats una munió
d'homes.

Les cares se veuen llargues, els ulls enso-
nyats, les cames pesantes i tothom nota un
lleuger pesament en el cap tèrbol i com un
calor interior renyit amb la fresca suau que
la matinada porta. Una «golondrina» em-
mena als tres amics a la Plaça de la Pau.
Baixen i agafats pel braç se'n puguen la Ram-
bla caminant amb tota calma. Passen els
cotxes amb parelles amoroses, els automò-
bils carregats de colles esvalotadores i els
carros de la verdura que van a la Boqueria.
En els arbres xerróten els aucells i uns co-
loms fan l'excursió matinal. A la Plaça de
Catalunya, En Martinet es despedeix dels
companys i, més calmosament encara, se
dirigeix cap a casa, delitant aquell llit tan
tou. Arriba i troba la portera escombrant el
carrer.

—Alça, alça, senyoret!... Avui sí que l'ha
feta llarga.

I ell puja tot somrient, satisfet de sapiguer
que tota l'escala coneixerà la seva correria.
Obra el pis i troba la mare que's posa el vel
per anar a missa.

—Apa noi, quines hores de venir. Sembla
mentida que això us provi.

«Ell, emmurriat, contesta secament, se des-
pulla depressa i es fica al llit. La mare sos-
pira i murmura benèvolament.

—Què s'hi ha de fer!... Són joves. Bé
prou que els hi passarà.

OBRA NOVA

Publicació oficial

ORTOGRAFIA CATALANA

segons el sistema adoptat per

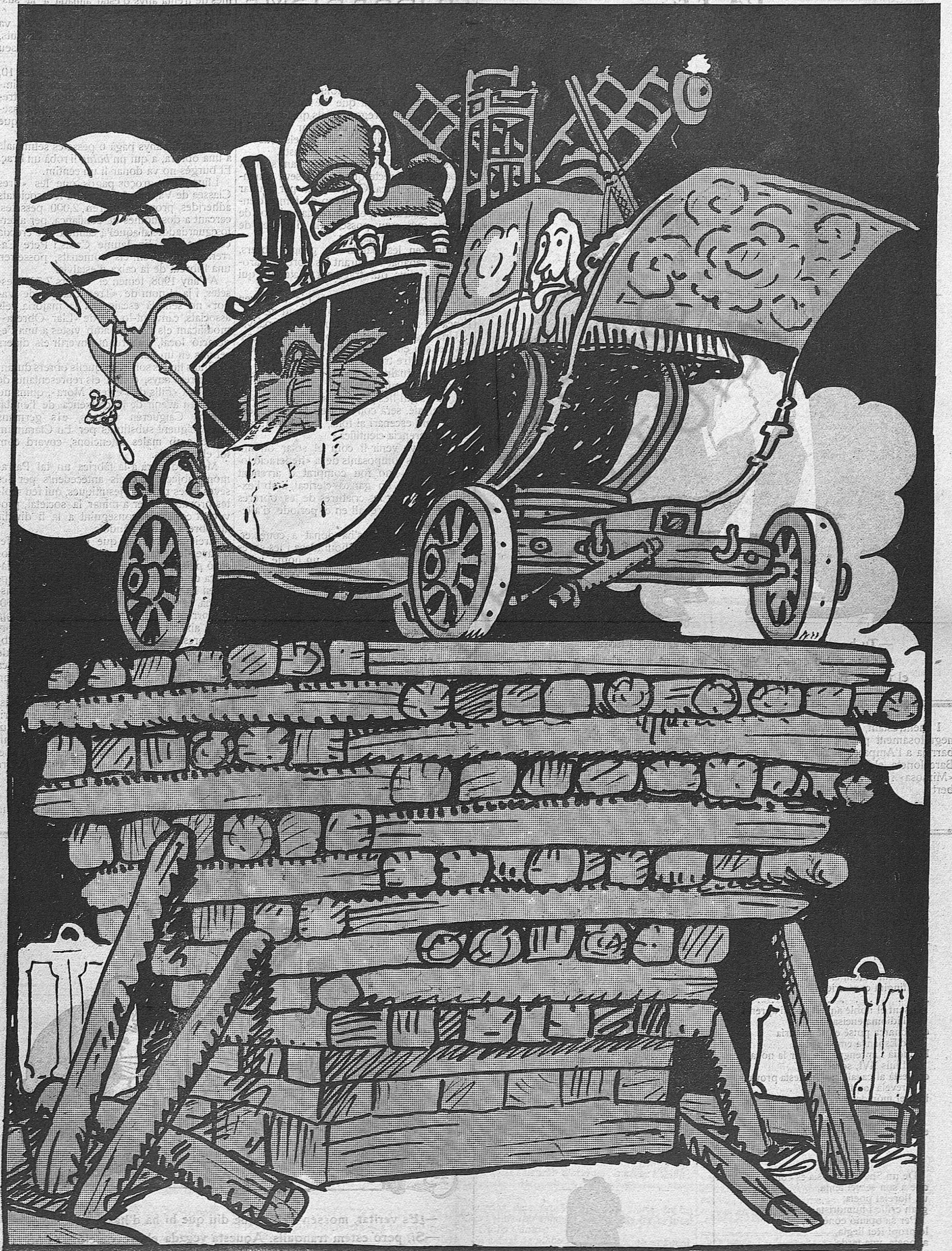
L'Institut d'Estudis Catalans

(Accentuació gràfica i
ortografia de lletres)

Un follet de
24 pàgines

0'25 pessetes

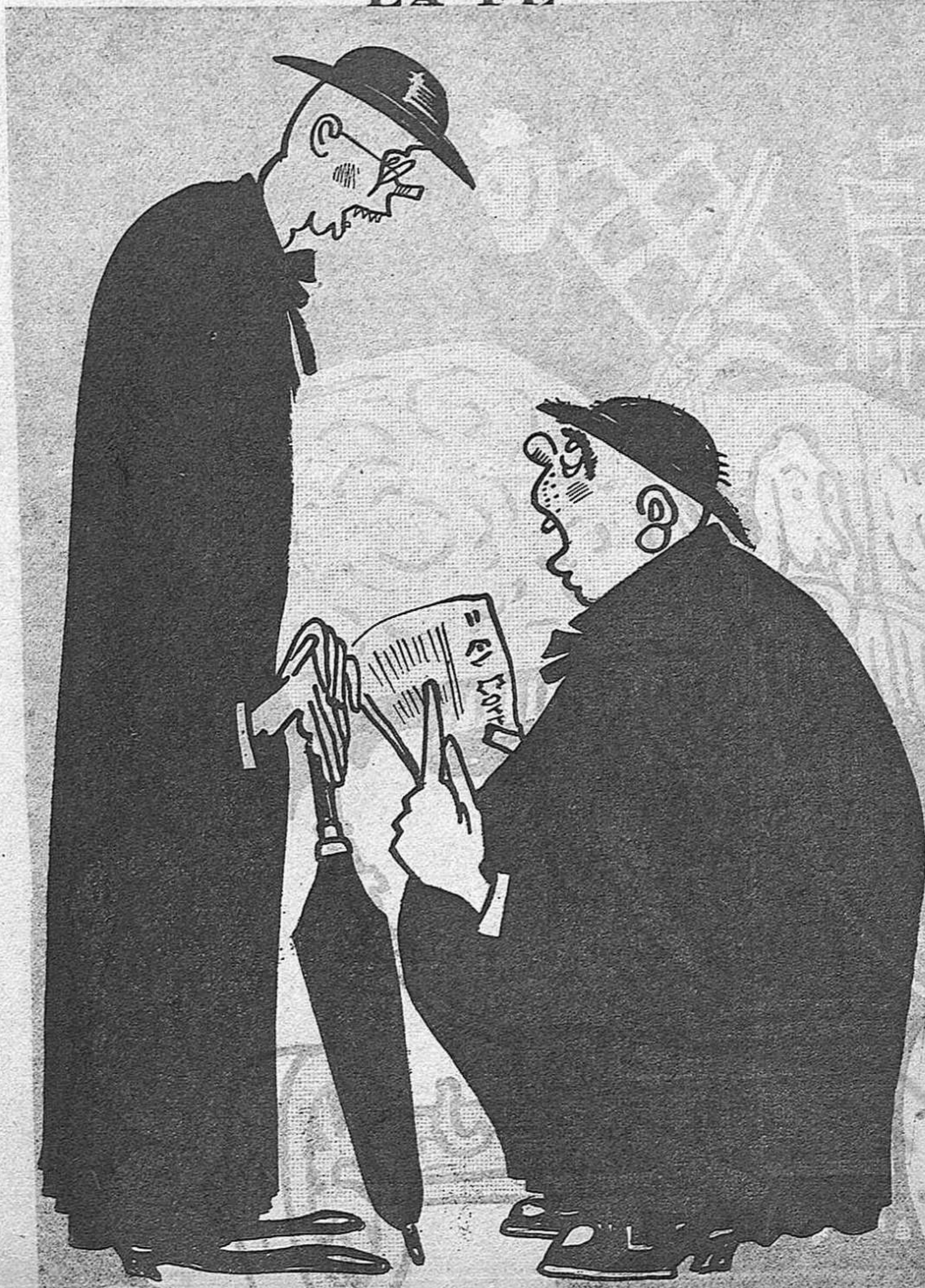

NIT DE SANT JOAN

Monument original—que avui, de gust, alçaria—tot l'esperit nacional

LA FE

—Tu ho creus de bona fe que ha arribat l'hora?
—Que si ho crec?.. Vés que arribant a casa'm faig netejar el trabuc per la majordonal...

I mentrestant, En Martinet se revolca neguitosament pel llit somniant en estranya barreja a l'Amparo, el xampany, la coca, la Barceloneta, el ball i el pobre ceguet de la «Mimosa» i de l'«agua que no has de bebert».

JORDI CATALÀ

OR VELL

Coneixent Lluís XVI l'ambició de un noble cortesà, va preguntar-li un dia amb intenció:
—Tú, sabs el castellà?
—No; majestat, el cavaller digué.
—¿No, dius?
—No, majestat.
—Ho sento molt, el Rei li respongué, fingint contrarietat.

Pensant el noble aquell que si aprenia l'idioma encisador, el Monarca potsè el nomenaria d'Espanya embaixador, l'estudià i aprengué, i al dar la nova, Lluís XVI, somrient, contestà al cavaller:—Aquesta prova revela ton talent; i tot el món deguera fer igual. Ara podràs llegir, ara podràs fruit, el Quijote en son text original.

De un Shah de persia es conta, que a son servei tenia un llorejat poeta, gran crític i humorista. Per sa opinió conèixer, lo propi Rei llegia, al poeta, una tarde, un llibre de poesies.

—¿Que't semblen els meus versos?
—¡Malaguanyada tinta!
—¿Són dolents?
—Més encare...
—¡Treieu-lo de ma vista; i a la quadra, aqúest burro, tanqueu-lo desseguida!

Més tard, aquest Monarca, a son entorn reunia, als cortesans i als nobles, en la Sala més íntima, per llegir, altre volta, de nous versos un llibre. També allí se trobava, (honrant una cadira) cridat pel Shah de Persia, el crític i humorista.

El Rei llegí sos versos.
—Senyors, sa opinió diguen.
—¡Molt bé!
—¡Meravellosos!
—¡Del Teherán són dignes!
—¡Que inspirats!
—¡Que perfectes!
—¡Millors ja no s'escriuen!
—¡Sou'l Everest de Persia!
—¡Sou de l'Asia la lira!
—¡Tú—digué'l Monarca al poeta—que opines?
I aquest obrint la porta digué amb fermesa cínica:
—¡Jo, me'n torno a la quadra amb les cavalleries!..!

ANGEL GARCIA

D'OBRRERISME

UNA INSTITUCIÓ EXCEL·LENT

EM tingut ocasió de veure, en ràpida, memorable visita feta a Molins de Rey, una obra que bé mereix ésser pregonada als quatre vents, ni que sols sigui per a desvetllar l'estímul i ajuntar als aplaudiments rebuts pels seus autors, el nostre, espontani i entusiasta.

Els obrers de Molins de Rey han sapigut trobar el camí recte que va a la seva emancipació econòmica. Començaren per ajuntar insignificants quotes, i al cap de temps trencaren la guardiola per a arrendar el troç de terreny que avui posseeixen al carrer de Mossèn Cinto Verdaguer.

Montaren les parets els propis obrers, anant a treballar-hi durant les hores vagaroses dels festius, qui traginant materials, qui fent de paleta.

Cobriren les quatre parets i ja tingueren aquells abnegats amics aixopluc i siti de confiança on anar a traçar plans de campanya.

Una vegada acabada l'obra, liquidats gastos i el seu entusiasme en creixença, arrendaren un altre troç, llindant amb el vell on treballen actualment, sense decaure la seva fe en lo més mínim.

Quan sigui llest, el gran saló que ara serveix de cafè, serà convertit en saló d'espectacles amb escenari al fons, que inaugurarà una conferència científica.

De poc va venir-li com el solar on ara edificuen els components de la «Federació local d'Obrers», no fou comprat o arrendat per establir-hi un ganxo clerical, amb l'excusa de guardar les criatures de les obreres necessitoses del treball en el període d'alletar als seus fillets.

A Molins de Rey s'ha donat a conèixer, d'anys ha, per la seva honradesa i les seves virtuts privades i públiques, un home intel·ligent que reb un agravi cada vegada que veu enaltit el seu nom en lletres de motllo. Obrer cuirat en la fornàl d'una pila de lluites homèriques, que, guiat pel seu altruisme i la seva fe en ideals renovadors, ha cercat i ha plantat cara a cent perills; ha sofert escarnis i desprecis, però ha triomfat el seu braó, i els obrers d'allí l'han fet el seu pare adoptiu. Nosaltres som testimonis de l'amor que aquells li professen.

No estarà de més que, alt per alt, fem relació de la gènesi de la que avui és «Federació local d'Obrers», a Molins de Rey. La vaga general de 1902 produí a les «Tres Classes de Vapor», de Molins de Rey, afiliades a la Central, una desfeta tan grossa, que la liquidació dels seus comptes donà

aquell any 15 cèntims en caixa. Després de més de trenta anys d'estar afiliada a la susdita Central, va separar-se'n.

L'element fabril de Molins de Rey, va reorganitzar-se; modificà els seus Estatuts, legalitzà els llibres i pensà en fogir del seu raquític hostatge.

Eren allavors 280 associats, pagaven 10, 15 o 20 cèntims setmanals, a tenor de l'importància del sòu; en cas d'accident del treball, cobraven de la Societat 6, 9 o 12 pessetes, també setmanals, i segons la quota que cotitzaven.

Durant 28 anys pagà 6 pessetes setmanals a una obrera, a qui un batán li robà un braç. El burgès no va donar-li un cèntim.

Lliures dels groços pagos que les «Tres Classes de Vapor» imposava a les societats adherides, prompte reuniren 2.000 pessetes, cercant a dos homes de confiança, per a fer-los guardadors d'aquella cantitat que creixia com l'escuma. En Jaume Casas i Pere Carreras, que foren els nomenats, posseïren una llibreta de la caixa d'estalvis.

A l'any 1908, tenien el caixers 7.500 pessetes, i ja el nom de «Tres Classes de Vapor» no semblà escaient a la majoria dels associats, canviant-lo pel de «Llar Obrera», modificant els Estatuts amb vistes a una Federació local, i acordant invertir els diners reunits en un edifici.

Grans lluites sofriren aquells obrers durant els darrers anys, contra els representants de la fàbrica «Fills de Ferrer i Mora», quins no se sabien avenir de la creixença de l'entitat obrera. Caigueren vençuts, els germans Mora, siguent substituïts per En Claramunt jesuïta amb males intencions, covard com tot els malvats.

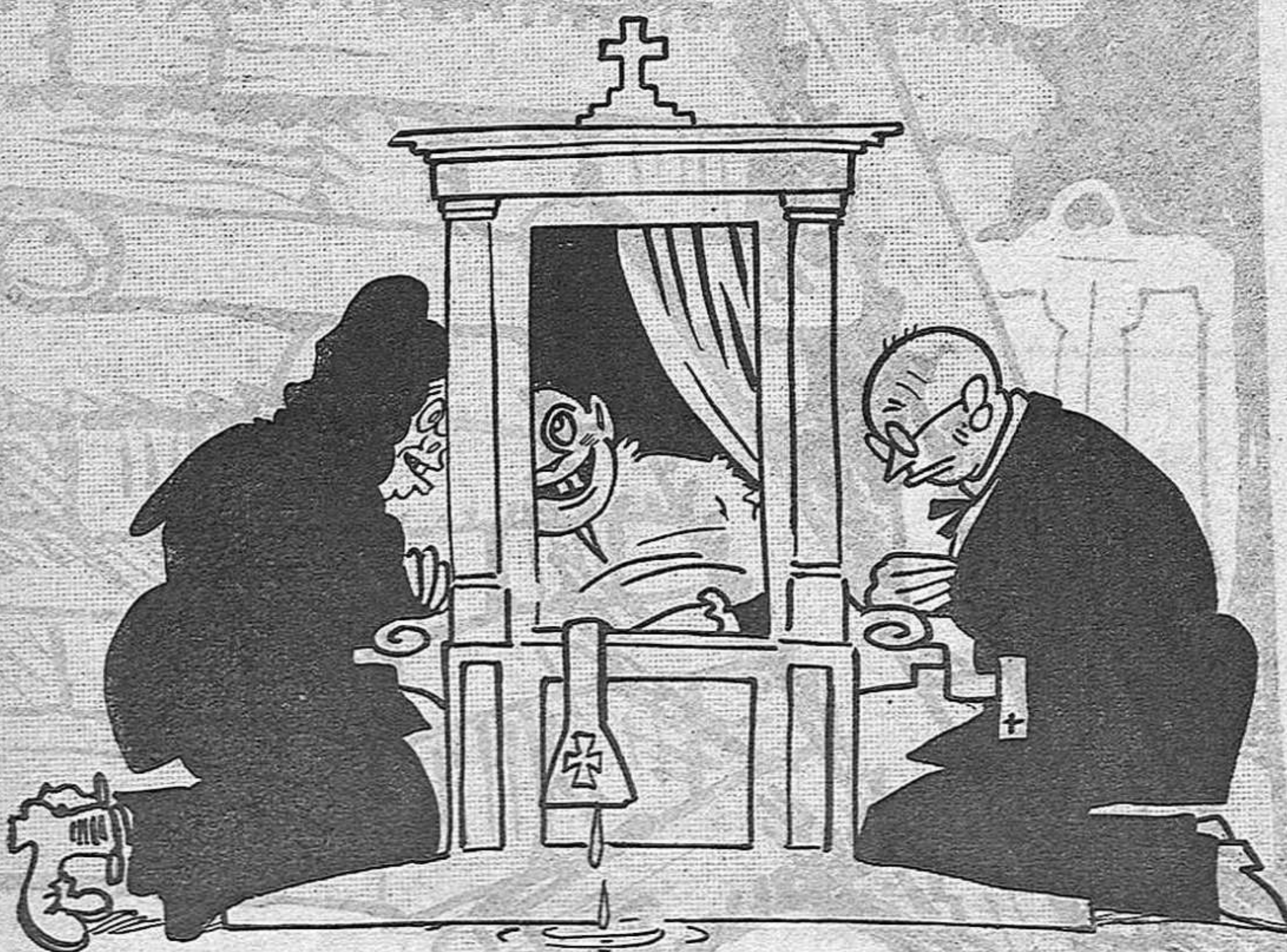
Més tard entrà a la fàbrica un tal Parramón, subjecte de mals antecedents per les seves idees rancies i jesuítiques, qui feu moltes provatures per a minar la societat, provocant conflictes, conseguint a la fi dividir als obrers en dos bàndols.

Creient el burgès que era victòria el fet d'haver-los separat, prompte vingué l'imposició pels que volguessin continuar a la fàbrica de declarar solemniament que acceptaven l'amo, rebutjant la societat de resistència, esmunyint-se'n res menys que 200.

Corrent perill de perdre l'edifici a tanta costa aixecat, dos homes, En Font i En Bordas, president aquest dels agricultors, ambdós posseïts de totes les virtuts, capaços de totes les audàcies, repreneueren la tasca reorganitzadora, conseguint ben aviat un èxit dels més sorollosos.

Llástima que el mateix dia de quedar constituïda la Federació legalment, i ben encarrilada, En Bordas, minat per una terrible neurastenya i per les calumnies i injúries enemics contra el regidor model, va suicidar-se. Era el 20 de Setembre de 1915. Pobre Bordas!

Actualment, la Federació se nodreix d'un

—¿Es veritat, mossén Felip, que diu que hi ha d'haver revolució?
—Sí, però estem tranquils. Aquesta vegada els revolucionaris no s'entretindran amb nosaltres; picaran més alt.

NIT DE SANT JOAN

Document original - que avui és propietat de l'Institut Nacional

total de 300 associats, amb les següents seccions.

- «Llar Obrera» (art fabril).
- «Agricultors de Molins de Rey».
- «El Obrero Albanil».
- «Agrupació Indústria i Comerç».

Cada Societat té la seva Junta i Estatuts, resolguent independentment de les altres, tots els seus assumptes.

El Consell de Federació el fan les Juntes de les societats federades.

Tot Federat paga 50 cèntims al mes i, en cas de malaltia, cobra 1'50 pessetes diàries, i assistència mèdica, duri el temps que duri la malaltia. En cas de defunció 25 pessetes a la família. Les associades cobren 25 pessetes per part.

Se va a l'auxili a l'invalides i vellesa; organitza conferències; no es juga a jocs tirats; preté posar escoles i donar menjar als fills dels socis pobres.

Se recauden de 1,300 a 1,500 pessetes tots els mesos, i l'edifici val avui 5,000 duros.

Vegi's sinó és ben meregut l'elogi dedicat a aqueixa institució, que deuen envajar tantes poblacions, i fins capitals on institucions paregudes solen acabar de mala manera, per manca de l'entusiasme de que viuen actualment posseïts el obrers de Molins de Rey.

OSTA I POMÉS

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 15 AL 21 DE JUNY DE 1917

Per terra

Al front occidental, els anglesos han estès considerablement la zona conquistada al sud de Iprés, prenent alguns canons més. En el sector de l'Artois, de l'Aisne i de la Champagne, hi ha hagut atacs i contra atacs locals per les dues parts, sense que s'hagi produït cap fet d'importància.

Al front rus i romanès, segueix la calma. Només hi ha hagut un petit atac d'unes companyies russes.

Al front italià, després de les grans batalles de les setmanes anteriors, l'activitat ha disminuït, però no ha parat, la qual cosa fa preveure noves accions importants.

Al front de Macedònia, els anglesos, a causa d'una epidèmia de febre palúdica, han abandonat els sis o sets pobles grecs que ocupaven a la vora est del riu Struma, tot conservant els caps de pont.

Als fronts d'Àsia, sols hi ha hagut alguna activitat davant de Gaza (Palestina). A més els anglesos s'han apoderat del fort turc de Saliff, a la costa oriental del mar Roig, prenent alguns presoners, canons i metralladores.

Per mar

Un torpeder japonès ha estat torpedejat al Mediterrani, per un submarí enemic. El vaixell va poder ésser remolcat a port, però va perdre 55 homes de la tripulació.

En els darrers vuit dies, s'ha tingut notícies de combats entre vaixells aliats (merchants i de guerra) amb submarins, alguns dels quals han estat destruïts, segons totes les probabilitats.

Per l'aire

Els Zeppelins han tingut una setmana dolenta. Després del Zeppelin destruït al mar del Nord per forces navals britàniques, un altre ha estat abatut per un aviadador anglès amb ocasió d'un raid de dirigibles sobre la costa oriental d'Anglaterra.

REPICS

ls nacionalistes republicans de El Poble, davant de les circumstàncies, publiquen també un manifest. En altres temps l'hauria redactat En Pere Corominas.

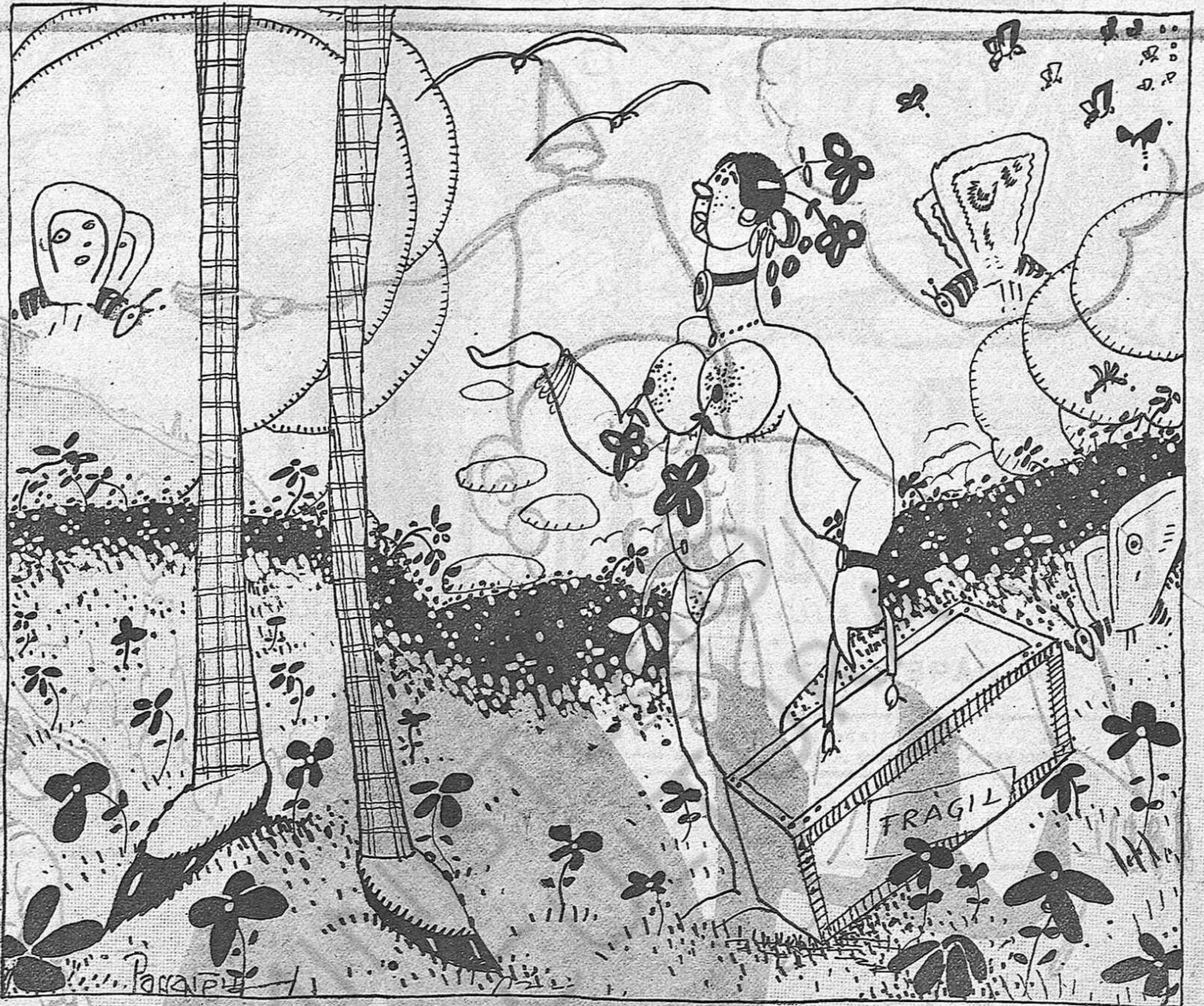
Avui ho fan En Vila Marieges i En Pere B. Tarragó en comandita.

I com que un i altre són bons deixebles de l'home de la pega... ecco!

Quan les coses estan massa corcades cauen per sí soles.

Estem veient que el millor dia ens despertarem amb la República implantada com per art d'encantament, sense un tret, sense una barricada.

La despedida de la Primavera

—Per si no'ns veïssim mai més, passi-ho bé tingui!

Llegirem als diaris: «Última hora: Ministerio republicano».

- «Presidente, Pablo Iglesias.»
- «Hacienda, Domingo.»
- «Instrucción Pública, Unamuno.»
- Etc... etc...

I aquell dia el sol brillarà més, i els pobres menjarem pollastre.

Anestesia espiritual.

Amb un vi d'honor han volgut refermat l'adhesió al quefe els mauristes de Barcelona. Ja fan bé, ja de veure vi els atiadors de la repressió de 1909.

Aixís la derrumbossis que'ls espera els atiparà totrats i no se'n donaran tant. Els servirà de «dormitori» i no se sentiràn de l'operació quirúrgica.

S'està organitzant una expedició de metges al front francès.

Es la gran manera de acabar definitivament amb la guerra: que els galenos s'hi fiquin. Serà més mortífera però acabarem més aviat.

¡Esto se va!

I al dir «esto» ja poden suposar a lo que'ns referim.

A lo que ja fa molts anys que hauria d'ésser fora:

Al règim actual... i tota la requincalla.

Mossèn Gatell, rector de Santa Agna, ha donat una conferència pública sobre aquest tema:

«Programa de renovació religiosa i social»
Ja hi som!... ja!...
Fins els clergues se van tornant revolucionaris!

Un valent article titulat «Soldados», firmat per En Marcell Domingo i publicat en La Lucha del dimecres, ha sigut denunciat. No hi fa res.

Els denunciadors passaràn i l'article quedarà. Quedarà com una pàgina històrica més eficaç i més trascendental que totes les lleis jurisdiccionals.

El pobre senyor Matos està que no pot més, amb el ditxós conflicte del ram de l'aigua, del

que no entén ni una paraula. Ell prou voldria arreglar-ho i es desfa cercant i celebrant conferències. Però la solució no apareix. I ell tot és anar pensant que deu ésser això del ram de l'aigua.

Ens vol creure? Plegui el ram.

Encara no és alcalde En Pich.

Però en què està pensant aquest Govern? Per què no reclama, la «Societat d'Atracció de Forasters»?

I a propòsit. El Dia Gráfico fa una campanya a favor del nomenament d'En Pich, que ja ens sembla un pic descarada.

Veïam si, després de tot, a més de datista, En Pich ens resultarà germanòfil. Fóra el comble. Ja ni En Junoy!

Els senyors de la «Defensa Social» acordaren en lo que es refereix a la «Diada de la premsa catòlica» contribuir al èxito de la festa.

Home! Aquests senyors pot-ser s'haurien de anomenar el «Comité de la Inmodestia Social»!

Diuen els diaris:

«La multitud es dirigí vers el Consolat d'Austrí, trencant tots els vidres a cops de pedra i donant tota llei de mostres d'hostilitat.»
...Això succeí a Ginebra.

Tres bisbes, nada menos, diu que assistiràn, el dia 8 de juliol, a la solemne inauguració del nou temple parroquial de la barriada d'Horta.

El dia 8 de juliol?
Uil!... qui sab qui serà viu!...
No n'han de passar pas poques de coses, d'aquí al 8 de juliol!...

Els liberals del Districte II s'han reunit en el local del «Globo Cautivo».

Es el lloc més indicat.
Allí poden ensajar-se.
Aixís com aixís els partits monàrquics tur-nants aviat s'hauràn d'aixecar amb la bomba...

Segons deia La Vanguardia, l'altre dia En Rius i Rius fou aplaudit i victorejat en el local del Globo Cautivo.

En calitat de globo (vegis Larra) no està mal.

Un pagès de muntanya baixa al poble a cavall de la burra, en companyia del seu fill.

El pagès entra a l'església amb l'intent de confessar-se. S'agenolla al peu de la gabia dels pecats, i el pare confessor li diu que comenci per fer la senyal de la creu.

- Pare... Esperit Sant... Amen!
- Torna a començar, que no està bé.
- Pare... Esperit Sant... Amen!...
- Ah, si?... I el Fill, on el deixes?
- Allà fóra, que'm vigila la burra.

CORRESPONDÈNCIA

Cavallers: A. G. (Palafrugell): La seva nota de fóra ens resulta massa llarga; també hi falta la firma al peu.—F. G. (Torrelló): Lo mateix li dic.—Un Falsetà: No'ns convé.—R. de Ribas: En les Feminals no ha estat pas afortunat.—Francisquet de cà'n Tobei: Es molt diluït tot això.—Monecrau: Massa intencionat i massa... realista.—Peret de S.: No serveixen.—Congregos: Com a dibuix no està mal, però tampoc està bé. I no són precisament caps d'estudi lo que necessitem.—Victor Figueras: No va.—J. S.: Estàn ben metrificades, però no són encara prou correctes ni diuen gran cosa de nou.—J. P. N.: Es excessivament llarg. Ademés, la lletra de vostè, en quartilles tan grans i tan atapeïdes, resulta inintel·ligible.—V. N. J.: S'estima la bona intenció, però no farem res.—Abin: Es de mal gust.—I. Loki: Repassades, i no'ns tenen utilitat.—J. Bassi: Carai, que és fort això!...—J. M.: Si no és avui serà demà.—Corresponsal (Castellonrog): Les notes de fóra quilomètriques comencem per no llegir-les, i venint sense firmar, encara menys.—R. M. (Solsona): Lo mateix li dic.—T. V., J. R. i C., J. I., J. R., D. P., P. P., R. T., Fonoll, A. P., N. R., A. C., A. T., E. F., Un de Pineda, N. V. M., J. F., J. R., i R. C.: No'ns ha sigut possible complaure'ls, per varies raons.—José: Arri allà, poca solta!...—M. Costesèque: No'n faci cas. En materia ortogràfica no hi ha res definitiu encara. Ara els savis estan depurant les normes i després veurem.—J. Torrent: Defectuosos, aquests versos.—M. C. R.: Com si li digués a vostè.—E. G.: Hi manca espontaneïtat.—J. R. A.: En castellà res.—F. Cañameras Massa trágic. Això mateix en forma més escaienta, entàra...

Un rei destronat... que abdica

El pobre Constantí.—Una cosa m'aconsola: que darrera meu ne destronaràn molts d'altres.